територіальній громаді включено заходи місцевих стимулів для медичних працівників, в Дружбівській міській територіальній громаді розробляється програма місцевих стимулів на 2025 рік.

У Тернопільській області діє обласна комплексна програма «Здоров'я населення Тернопільської області» на 2022-2026 роки, затверджена рішенням сесії Тернопільської обласної ради від 10 листопада 2021 року № 373. Впровадження в області скринінгових програм з метою раннього виявлення передпухлинних захворювань та злоякісних новоутворень візуальних локалізацій (раку шийки матки, молочної залози, прямої кишки, щитовидної залози, шкіри, ротової порожнини) є частиною комплексної обласної програми «Здоров'я населення Тернопільської області» на 2022-2026 роки, яка затверджена рішенням сесії Тернопільської обласної ради від 10 листопада 2021 року № 373.

У Харківській області рішенням Харківської обласної ради від 24 грудня 2020 року № 7-VIII розроблено, затверджено (подовжено) дію комплексної обласної програми «Здоров'я Слобожанщини». У межах даної програми передбачено заходи з удосконалення медичної допомоги при онкологічних хворобах, а саме: забезпечення своєчасного виявлення раку на всіх рівнях надання медичної допомоги; ведення реєстру осіб, які належать до груп високого ризику виникнення онкологічних захворювань, з метою їхнього оздоровлення, диспансерного спостереження та лікування; широке висвітлення проблеми раку грудної залози у засобах масової інформації, інформування жінок щодо профілактики, можливостей діагностики на сучасному діагностичному обладнанні (мамографічних та ультразвукових комплексах) та лікування раку грудної залози.

У Херсонській області впроваджено місцеві програми із ранньої діагностики найбільш поширених серед населення злоякісних новоутворень, зокрема програм із онкоскринінгу експрес-тестами. Для покращення епідеміологічної ситуації з питань розповсюдження онкологічної патології по кожній територіальної громаді Херсонської області складений План проведення профілактичних онкологічних оглядів на 2025 рік. У ЗОЗ передбачено обстеження осіб із груп підвищеного ризику щодо захворювання на злоякісні новоутворення. Так у 2025 році заплановано обстежити 41,5 % осіб від загальної кількості населення. Протягом 2024 року в медичних установах охоплено профілактичними онкологічними оглядами 53 405 осіб (71,6 % від запланованої кількості). З метою надання якісної медичної допомоги з питань сексуального та репродуктивного здоров'я для мешканців деокупованих населених пунктів області та діагностики на ранніх стадіях найбільш поширених серед населення злоякісних новоутворень, мобільною гінекологічною бригадою КНП «Херсонський міський перинатальний центр II рівня ім. З.С. Клименко» ХМР здійснюються виїзди до населення регіону. Бригади працюють у рамках заходів гуманітарного реагування UNFPA, Фонду ООН у галузі народонаселення, у співпраці з БФ «Інститут розвитку сім'ї та дитини» за фінансової підтримки Європейського союзу, МЗС Данії, Канади, Франції та

Республіки Корея. За 2024 рік мобільною гінекологічною бригадою здійснено 126 виїздів, оглянуто 2375 жінок, виявлено 1945 патологій, 32 дисплазії (3 важкі), 1 атипія, проведено 4 біопсії шийки матки. Також з 2023 року відновлено виїзди пересувного флюорографа КНП «Фтизіопульмонологічний медичний центр» ХОР, з метою обстеження населення деокупованих громад області. Окрім цього, на сьогодні продовжується робота виїзного флюорографа МО «Лікарі без кордонів».

У Хмельницькій області наказом департаменту охорони здоров'я Хмельницької обласної державної адміністрації від 28.02.2024 року № 21 затверджено «Календар скринінгових обстежень з онкології для населення Хмельницького госпітального округу» та «Маршрут онкологічного пацієнта у Хмельницькому госпітальному окрузі».

За ініціативи експертів за напрямком «Онкологія» та «Онкогінекологія» Департаменту охорони здоров'я та за підтримки очільників Хмельницької обласної ради опрацьовується можливість прийняття місцевої обласної програми з проведення онкоскринінгу жіночого населення та профілактичних заходів (вакцинація проти папіломовірусу) жіночого населення області. У КНП «Хмельницький обласний протипухлинний центр» ХОР налагоджено та забезпечено функціонування лікарняного та популяційного канцер-реєстрів, що дає можливість збору, проведення аналізу щодо онкоепідеміологічної ситуації в області та, при узагальненні аналогічних даних по всіх територіях України, здійснювати заходи щодо контролю за онкозахворюваннями.

У Черкаській області розроблено та впроваджено розпорядження Черкаської ОДА від 11.02.2025 № 60 «Про затвердження плану заходів з контролю злоякісних новоутворень в Черкаській області на 2025-2030 роки», яким передбачено: удосконалення надання паліативної допомоги онкохворим пацієнтам; раннє виявлення найбільш поширених серед населення злоякісних новоутворень; збереження у комунальних закладах охорони здоров'я Черкаської області висококваліфікованих медичних працівників за певними спеціальностями, популяризація профілактики злоякісних новоутворень шляхом проведення інформаційних кампаній; запровадження багаторівневої системи заходів із профілактики злоякісних новоутворень із урахуванням наявної та оновленої інформації про розподіл та інтенсивність впливу чинників їх виникнення, зокрема поведінкових факторів ризику; профілактика онкологічних захворювань, зокрема раку шийки матки, шляхом проведення вакцинації проти папіломавірусу людини.

Крім цього, в області реалізовано інвестиційний проект «Створення мережі профілактичних скринінгових центрів «Здоров'я жінки», яким передбачено відкриття на базі медичних установ області скринінгових центрів з метою наближення спеціалізованої медичної допомоги з профілактики та раннього виявлення онкологічних захворювань серед жіночого населення. Проект виконано спільними зусиллями обласного і місцевих ресурсів із залученням коштів держбюджету, відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 07 червня 2017 р. № 439-р «Про затвердження переліку інвестиційних

програм і проектів регіонального розвитку, що можуть реалізовуватися у 2017 році за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку» (зі змінами, внесеними розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12 липня 2017 р. № 461-р). Скринінгові центри «Здоров'я жінки» успішно працюють і дотепер. Також в області впроваджене безоплатне виконання цитологічних досліджень а базі цитологічної лабораторії спеціальних лабораторних досліджень КНП «Клінічний центр онкології, гематології, трансплантології та паліативної допомоги Черкаської обласної ради» за електронними направленнями.

У Чернівецькій області з метою удосконалення надання медичної допомоги пацієнтам із онкологічними та онкогематологічними захворюваннями створено наказ ДОЗ Чернівецької ОДА «Про затвердження маршрутів медичної допомоги хворим з онкологічними та онкогематологічними захворюваннями в Чернівецькій області» від 12.12.2024 № 1063.

У місті Києві щодо питання надання медичної допомоги онкохворим, з метою вдосконалення організації надання медичної допомоги зазначеній категорії населення за останні місяці було створено організаційні накази від 27.09.2024 № 815 «Про організацію надання медичної допомоги хворим з онкологічними захворюваннями» та від 07.10.2024 № 859 «Про реалізацію Плану дій з реалізації Національної стратегії контролю злоякісних новоутворень на період до 2025 року в м. Києві». Забезпечено контроль щодо їх виконання.

Скринінг населення на раннє виявлення новоутворень (раку молочної залози, шийки матки, передміхурової залози, колоректального раку тощо) здійснюється в комунальних закладах охорони здоров'я за рахунок муніципальних програм та за пакетами медичних послуг за договорами, укладеними з НСЗУ в рамках реалізації Програми державних гарантій медичного обслуговування населення.

В ЗОЗ м. Києва розміщено інформацію щодо наявних безкоштовних медичних послуг в рамках реалізації Програми медичних гарантій та міських цільових програм. Згідно з наказом Департаменту охорони здоров'я м. Києва від 02.02.2024 № 101 «Про забезпечення вільного доступу пацієнтів до вичерпної інформації щодо медичних послуг в рамках програми медичних гарантій та муніципальних програм» здійснюється постійний щомісячний моніторинг щодо стану виконання цього наказу, а з боку керівництва закладів - контроль щодо дотримання принципу інформаційної безбар'єрності громадян у ввірених закладах

На виконання наказів Департаменту охорони здоров`я м. Києва всього у 2024 році профілактичними заходами охоплено понад 300 тис. осіб. Серед них: заходи до Всесвітнього дня боротьби з раком грудей, до Дня дій за ліквідацію раку шийки матки, до Всесвітнього дня меланоми, до Всесвітнього дня боротьби з раком (04 лютого) тощо. Надаємо стислу інформацію про результати їх проведення. До Всесвітнього дня боротьби з раком грудей (наказ Департаменту здоров'я міста Києва від 30.09.2024 № 823): всього заходами охоплено 26147 осіб (амбулаторними закладами - 23610 осіб, стаціонарними – 2537 осіб), проведено 22048 анкетувань пацієнтів щодо наявності факторів ризику розвитку раку

молочної залози, 8411 пацієнтів направлено на обстеження та консультації до профільних фахівців (кількість відвідувань профільних фахівців – 2330), проведено 4592 мамографій,1665 додаткових обстежень, виявлено 1088 новоутворень, з них: у 876 виявлено зміни, вірогідно, доброякісного характеру, наявна підозра на злоякісність новоутворення у 186 осіб, виявлено онкопатологію (верифікований рак) у 24 осіб, виписано 118 електронних направлень на госпіталізацію, 16 осіб госпіталізовано за направленнями лікарів КНП «ЦПМСД» та КНП «КДЦ». Розповсюджено 8620 інформаційних матеріалів (друковані інформаційні матеріали, інформація на вебсайтах, в соціальних мережах), у тому числі для розміщення в місцях загального перебування

До Дня дій за ліквідацію раку шийки матки (наказ Департаменту охорони здоров'я міста Києва від 07.11.2024 № 999): всього охоплено 22109 осіб (амбулаторними закладами – 19499, стаціонарними - 2610), проведено 7714 скринінгових оглядів, кількість взятого біоматеріаул на дослідження – 4930, направлено на додаткове обстеження 2464 жінки, виявлено 1209 патологій, з них 605 - шийки матки, 646 - інших патологій, з цих жінок направлено на госпіталізацію 108 осіб.

До Всесвітнього дня боротьби з раком (04 лютого) організовано та проведено профілактичні заходи на базі комунальних закладів охорони здоров'я всіх рівнів надання медичної допомоги. В рамках заходів проконсультовано з приводу онкозахворювань 44839 осіб, 16298 особам видано направлення на консультацію до інших фахівців, 9048 осіб направлено на обстеження з приводу онкозахворювань, у 833 осіб виявлено підозру на онкопатологію, направлено на дообстеження/лікування до спеціалізованого закладу 1161 особа

Триває розробка програм у наступних областях:

у Волинській підготовлено проект регіональної програми з діагностики на ранніх стадіях найбільш поширених серед населення злоякісних новоутворень, зокрема з проведення онкоскринінгу на період 2024-2030 роки;

у Донецькій області департаментом охорони здоров'я Донецької облдержадміністрації створено проект «Програма боротьби з онкологічними захворюваннями в Донецькій області». Прийняття програми на етапі затвердження. У зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, значною евакуацією цивільного населення, в тому числі онкохворих, суттєвим дефіцитом спеціалістів онкологічного профілю, обумовленим виїздом зазначених спеціалістів за межі Донецької області з-за триваючих активних бойових дій на території регіону, прийняття програми місцевих стимулів відтерміновано;

у Миколаївській області спільно з Миколаївською обласною радою та управлінням охорони здоров'я Миколаївської обласної військової адміністрації розроблено проект обласної програми «Профілактики, ранньої діагностики та лікування злоякісних новоутворень на 2024-2030 роки», не затверджена;

у Рівненській області проект «Обласної програми боротьби з онкологічними захворюваннями на 2024 – 2030 роки у Рівненській області» розроблено, перебуває на етапі погодження;

у Херсонській області розроблена обласна програма боротьби з онкологічними захворюваннями (включаючи питання ранньої діагностики найбільш поширених серед населення злоякісних новоутворень) розроблена, очікується затвердження на черговій сесії обласної ради.

У Чернігівській області відсутні обласні (місцеві) програми із ранньої діагностики найбільш поширених серед населення злоякісних новоутворень.

Стан виконання: виконано.

Підпункт 4) пункту 9: здійснення комплексу заходів з інформування населення про необхідність проходження програм із виявлення на ранніх стадіях злоякісних новоутворень і самообстеження.

Наказом МОЗ від 05 липня 2024 року № 1170, що зареєстрований в Міністерстві юстиції України 27 серпня 2024 року за № 1309/42654, затверджено Порядок інформування (нагадувань) населення про необхідність обстеження для сприяння ранній діагностиці злоякісних новоутворень. Наразі триває інформування населення, шляхом надсилання повідомлень за допомогою медичних інформаційних систем.

За інформацією ДУ «Центр громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України» (далі – Центр), підготовлено та оприлюднено інформаційні матеріали на власному ресурсі Центру щодо профілактики раку шийки матки:

- Вакцинуватися людям з ослабленим імунітетом — життєво необхідно!
- Що потрібно знати про жіноче здоров'я?
- Правда про рак шийки матки: викорінюємо міфи про хворобу
- Всесвітній день боротьби проти раку: скринінг та рання діагностика рятують життя
- Місяць обізнаності про рак шийки матки: що має знати кожна жінка, щоб запобігти онкозахворюванню
- Місяць чоловічого здоров'я: як уберегтися від раку простати та раку яєчок
- Скринінг раку шийки матки: що таке Пап-тест і як проходить процедура
- Що необхідно знати про рак?
- Скринінг раку шийки матки: кому і який
- Січень – місяць обізнаності про рак шийки матки: що може призвести до хвороби, симптоми та шляхи профілактики
- Пальцеве обстеження простати не має бути сюрпризом: як проходить візит в уролога, чому важливо не пропускати профогляди і до чого тут рак
- Створено анімаційний відеоролик «Що треба знати про жіноче здоров'я» - надано для ротації медичним закладам та ЦКПХ; протягом року проводилася ротація на залізничних вокзалах та в потягах «Інтерсіті».

Отримано висновок від Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення про надання статусу соціальної реклами щодо розробленого Центром анімаційного відеоролика.

Обласними та Київською міською військовими адміністраціями забезпечено проведення комплексу заходів стосовно інформування населення

щодо необхідності проходження програм із виявлення на ранніх стадіях злоякісних новоутворень і самообстеження.

Стан виконання: виконано.

Стратегічна ціль 4. Забезпечення надання пацієнтам із онкозахворюваннями медичних послуг із якісної та доступної паліативної, психологічної та реабілітаційної допомоги.

Щодо пункту 10. Реалізація комплексу заходів із належного забезпечення населення паліативною допомогою.

Підпункт 1) пункту 10: забезпечення своєчасного доступу пацієнтам до паліативної допомоги у стаціонарних умовах або за місцем перебування пацієнта із залученням мультидисциплінарної команди.

МОЗ на постійній основі, із залученням представників професійного лікарського експертного середовища, представників ГО «Українська ліга розвитку паліативної та хоспісної допомоги» здійснюються заходи, спрямовані на розвиток та удосконалення надання паліативної допомоги, підвищення її якості та доступності для пацієнтів.

МОЗ з метою удосконалення надання паліативної допомоги видано наказ від 04 листопада 2024 року № 1853 «Про затвердження Змін до Порядку надання паліативної допомоги» (зареєстровано в Міністерстві юстиції України 20 листопада 2024 року за № 1746/43091).

За оперативними даними структурних підрозділів з питань охорони здоров'я ОВА на початок 2024 року загальна кількість ліжок для паліативних пацієнтів в закладах охорони здоров'я України становить 10 194 ліжка, що дорівнює показнику 25 ліжок на 100 тис. населення.

За критеріями Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) необхідним мінімумом для забезпечення надання паліативної допомоги в стаціонарних умовах є 100 ліжок для паліативних пацієнтів на 1 млн. населення.

Виходячи з наявної мережі закладів, що забезпечують надання паліативної допомоги, з урахуванням рекомендацій ВООЗ, визначено показник ліжкового фонду для формування регіональної мережі паліативної допомоги із розрахунку не менше 10 ліжок на 100 тис. населення, що дасть змогу забезпечити нормативне врегулювання питання оптимізації регіональної мережі відповідних закладів та підрозділів. З метою забезпечення умов для здійснення безперервного, довготривалого фінансування послуг з надання паліативної допомоги хворим з апалічним синдромом за рахунок коштів програми медичних гарантій, затверджено відповідні критерії, які дозволять не обмежувати термін перебування на лікарняному ліжку таких пацієнтів. Відповідні зміни впроваджено в програмі медичних гарантій на 2025 рік.

Обласними та Київською міською військовими адміністраціями забезпечено забезпечено розбудову регіональних мереж паліативної допомоги пацієнтам із інкурабельними захворюваннями, зокрема злоякісними новоутвореннями, інформаційні матеріали додаються.

Стан виконання: виконано.

Підпункт 2) пункту 10: надання інформаційної підтримки пацієнтам із онкозахворюваннями та членам їх сімей.

НСЗУ забезпечує доступ пацієнтів до інформації про медичні установи, які надають послуги з лікування онкологічних та онкогематологічних захворювань у рамках Програми державних гарантій медичного обслуговування населення. Створено онлайн-ресурси з інформацією про фахівців, обладнання та послуги, що сприяє прозорості та вибору якісної медичної допомоги. На сайтах ДНП «НІР», ДНСЛ «ОХМАТДИТ», профільних державних установ НАМН України, регіональних ЗОЗ, які забезпечують надання спеціалізованої медичної допомоги пацієнтам з онкозахворюваннями, постійно оприлюднюються матеріали для пацієнтів стосовно лікування, реабілітації пацієнтів із онкозахворюваннями, правил догляду та підтримки тощо.

Стан виконання: виконано.

Стратегічна ціль 5. Удосконалення функціонування державної централізованої системи збору, обробки та аналізу спеціальної медичної статистичної інформації щодо показника онкозахворюваності, передбачивши заходи для посилення аналітичної складової такої інформації.

Щодо пункту 12. Забезпечення своєчасного збору та проведення аналізу повних і достовірних даних щодо онкоепідеміологічної ситуації в Україні загалом і регіонах зокрема, оцінки результатів здійснення заходів контролю за онкозахворюваннями.

Підпункт 1) пункту 12: аналіз даних та внесених відповідно до міжнародних рекомендацій медичних записів в електронній системі охорони здоров'я щодо онкозахворювань.

НСЗУ спільно з МОЗ ведеться робота по імплементації в електронній системі охорони здоров'я (ЕСОЗ) вимог міжнародних організацій, що займаються збором даних та обліком онкологічних захворювань (European Network of Cancer Registries та ін.) стосовно обсягу та якості даних щодо онкологічних захворювань. Розпочато роботу щодо затвердження в якості національних класифікаторів Міжнародної класифікації онкологічних захворювань 3 перегляду (International Classification of Diseases for Oncology, ICD-O-3) та системи стадіювання онкологічних захворювань відповідно до Класифікації злоякісних пухлин за системою TNM 8 перегляду для можливості приведення обсягу даних щодо онкологічних захворювань в ЕСОЗ у відповідність міжнародним вимогам.

МОЗ розроблено проєкт Інструкції щодо правил кодування онкологічних діагнозів в електронній системі охорони здоров'я, перебуває на обговоренні з Національним інститутом раку та онкологічними центрами.

З метою розробки та подальшого затвердження у встановленому законодавством порядку національного класифікатора орфанних захворювань, триває комунікаційна взаємодія в межах взаємодії визначених Меморандумом про співпрацю між МОЗ та Національним інститутом охорони здоров'я та медичних досліджень (Institut national de la santé et de la recherche médicale),

державним науково-технічним інститутом (Франція), з метою отримання сформованих по групам (класифікованих) даних раніше перекладених на українську мову, на основі тих, що використовуються в Європейському Союзі для подальшого структурної імплементації при розробці проекту національного класифікатора орфанних захворювань.

НСЗУ проводиться постійна обробка та аналіз електронних медичних записів електронної системи охорони здоров'я, включаючи медичні послуги, що надаються онкологічним пацієнтам за програмою медичних гарантій. Результати доступні на офіційному веб-сайті НСЗУ в розділі «Е-Дані» за посиланням https://edata.e-health.gov.ua/e-data

Стан виконання: виконується.

Підпункт 2) пункту 12: підготовка аналітичного звіту щодо онкоепідеміологічної ситуації в Україні.

Відповідно до наказу МОЗ від 09 грудня 2024 року № 2056 «Про подання установами і закладами охорони здоров'я України статистичних звітів за 2024 рік» здійснюється збір та подання відповідної звітності, за результатами аналізу якого буде підготовлено аналітичний звіт щодо онкоепідеміологічної ситуації в країні.

Стан виконання: виконується.

Підпункт 3) пункту 12: забезпечення доступу пацієнтам до інформації про надавачів медичних послуг, що проводять лікування онкологічних та онкогематологічних захворювань у межах програми державних гарантій медичного обслуговування населення

НСЗУ забезпечує доступ пацієнтів до інформації про медичні установи, які надають послуги з лікування онкологічних та онкогематологічних захворювань у рамках Програми державних гарантій медичного обслуговування населення. Створено онлайн-ресурси з інформацією про фахівців, обладнання та послуги, що сприяє прозорості та вибору якісної медичної допомоги. Електронна карта місць надання послуг за програмою медичних гарантій, включаючи медичні послуги пацієнтам з онкологічними захворюваннями, розміщена в розділі «Е-Дані – Аналітичні панелі (Дашборди)» офіційного вебсайту НСЗУ за посиланням: https://edata.e-health.gov.ua/e-data/dashboard/pmgservices-map

Розміщено на вебсайті ДНП «НІР» інформацію про перелік медичних послуг, які надаються ДНП «НІР», та про наявність лікарських засобів, медичних виробів, які пацієнт має право отримати безкоштовно: https://unci.org.ua/bezoplatni-liky/

Розміщено на інформаційних стендах в приміщеннях ДНП «НІР» інформацію про наявність лікарських засобів, медичних виробів, які пацієнт має право отримати безкоштовно

На офіційних інформаційних ресурсах регіональних ЗОЗ, які забезпечують надання спеціалізованої медичної допомоги пацієнтам з

онкозахворюваннями, постійно оприлюднюються матеріали для пацієнтів стосовно надавачів медичних послуг у межах програми державних гарантій медичного обслуговування населення, що проводять лікування онкологічних та онкогематологічних захворювань, якісні та кількісні показники лікувальної діяльності.

Ці заходи спрямовані на покращення якості медичного обслуговування пацієнтів з онкологічними захворюваннями, підвищення рівня їхнього життя та забезпечення ефективної роботи системи охорони здоров'я в цілому, інформаційні матеріали додаються.

Стан виконання: виконано.

Стратегічна ціль 6. Підвищення рівня професійної освіти медичних працівників і збереження кадрового потенціалу закладів охорони здоров'я, що надають спеціалізовану медичну допомогу пацієнтам із онкозахворюваннями.

Щодо пункту 13. Систематичне підвищення рівня професійної підготовки лікарів та інших медичних працівників закладів охорони здоров'я, зокрема комунальних, державних некомерційних підприємств, що надають медичну допомогу пацієнтам із онкозахворюваннями, із питань щодо сучасних підходів до діагностики та лікування онкозахворювань.

Підпункт 1) пункту 13: впровадження програм навчання для лікарів-спеціалістів, які, зокрема, надають первинну, спеціалізовану та екстрену медичну допомогу пацієнтам із онкозахворюваннями, з метою вироблення високого рівня онкологічної настороженості медичних працівників під час надання медичної допомоги, ефективної профілактики та ранньої діагностики злоякісних новоутворень.

Цикли тематичного удосконалення з питань профілактики та ранньої діагностики злоякісних новоутворень для лікарів, які надають первинну та/або спеціалізовану медичну допомогу, організовані і проводяться в усіх закладах вищої освіти, що належать до сфери управління МОЗ.

Загальна кількість таких циклів для лікарів, які надають первинну медичну допомогу – 53 на рік, для лікарів, які надають спеціалізовану медичну допомогу – 73 на рік. Перелік циклів тематичного удосконалення та програми навчання на них постійно оновлюються.

Цикли тематичного удосконалення з питань профілактики та ранньої діагностики злоякісних новоутворень та цикли спеціалізації за спеціальністю «Клінічна онкологія» в закладах вищої освіти, що належать до сфери управління МОЗ

Заклад вищої освіти	Цикли тематичного удосконалення для лікарів, які надають первинну медичну допомогу	Цикли тематичного удосконалення для лікарів, які надають спеціалізовану медичну допомогу	Удосконалення програм навчання для лікарів за спеціальністю

			«Клінічна онкологія»
Буковинський державний медичний університет	1. Ранні ознаки і діагностика онкопатології у дорослих і дітей. 2. Онкопрофогляд жіночого населення. Скринінг патології шийки матки в загальнолікарській практиці. 3. Основи паліативної та хоспісної допомоги в онкології. 4. Сучасні аспекти ранньої діагностики раку. 5. Сучасні аспекти вторинної профілактики раку. 6. Сучасні аспекти діагностики раку на ранніх стадіях.	1. Фонова та передракова патологія шийки матки: сучасні підходи до діагностики та лікування. Кольпоцервікоскопія на амбулаторному етапі. 2. Фонові та передракові стани шийки матки та ендометрія. Кольпоцервікоскопія. Лікування. 3. Сучасні аспекти ранньої діагностики раку. 4. Сучасні аспекти вторинної профілактики раку. 5. Онкологічні захворювання в урології. 6. Сучасні аспекти діагностики раку на ранніх стадіях. 7. Актуальні питання онкооталарингології. 8. Діагностика та малоівнвазивне лікування пухлин органів сечостатевої системи. 9. Діагностика та лікування пухлин сечостатевої системи. 10. Діагностика та лікування новоутворень шкіри.	Оновлено у 2024 році

		11. Клініко-біохімічна характеристика онкомаркерів лабораторної діагностики.	
Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова	1. Діагностика та лікування пухлин візуальної локалізації. 2. Дерматоскопія і оптична діагностика шкіри. 3. Променева діагностика в остеології.	1. Діагностика та лікування пухлин візуальної локалізації. 2. Дерматоскопія і оптична діагностика шкіри. 3. Променева діагностика в остеології. 4. Сучасна діагностика шкірних захворювань у дітей, підлітків та юнацтва.	
Луганський державний медичний університет	1. Візуальні форми раку: клініка, діагностика, лікування для лікарів загальної практики – сімейної медицини.	1. Актуальні питання онкогінекології.	Оновлено
Дніпровський державний медичний університет	1. Актуальні питання ведення паліативного і онкологічного хворого на різних етапах надання медичної допомоги (амбулаторії ЦПМСД, мобільні бригади, стаціонари). 2. Вибрані питання ведення пацієнтів похилого віку (розглядаються пацієнти із	1. Актуальні питання цитологічної діагностики новоутворень. 2. Актуальні питання ведення паліативного і онкологічного хворого на різних етапах надання медичної допомоги (амбулаторії ЦПМСД, мобільні бригади, стаціонари). 3. Гематологічні, загально-клінічні та	

	онкологічними захворюваннями).	цитологічні дослідження. 4. Діагностичні та тактичні помилки в онкології. 5. Персоніфіковане лікування раку з врахуванням молекулярно-генетичних маркерів пухлинного процесу. 6. Норма та основні патерни патологічних змін при комп'ютерній томографії. 7. Сучасні методи лікування променевих пошкоджень у онкологічних хворих. 8. Запально-дегенеративні захворювання та новоутворення товстої кишки.	
Донецький національний медичний університет	1. Актуальні питання онкологічних захворювань. 2. Дерматоонкологія: сучасні підходи до ранньої діагностики та лікування.	1. Актуальні питання онкологічних захворювань. 2. Дерматоонкологія: сучасні підходи до ранньої діагностики та лікування. 3. Ендоскопічні методи діагностики та малоінвазивні методи лікування онкологічних захворювань.	Затверджено у 2024 році
Запорізький державний медико-	1. Особливості сучасного скринінгу та поглибленої	1. Особливості сучасного скринінгу та поглибленої	Оновлено у 2024 році

фармацевтичний університет	діагностики злоякісних пухлин. 2. Скринінг та діагностика онкологічних захворювань. 3. Сучасні методи скринінгу онкологічних захворювань. 4. Паліативна та симптоматична терапія в онкології.	діагностики злоякісних пухлин. 2. Скринінг та діагностика онкологічних захворювань. 3. Сучасні методи скринінгу онкологічних захворювань. 4. Діагностика візуальних форм раку. 5. Візуальні форми рака. 6. Паліативна та симптоматична терапія в онкології. 7. Сучасні методи діагностики і лікування злоякісних пухлин.	
Івано-Франківський національний медичний університет	1. Коморбідність у клініці внутрішніх хвороб. 2. Практичні питання терапії. 3. Стандарти і протоколи діагностики та лікування захворювань внутрішніх органів. 4. Обстеження системи крові. Імунологічні механізми лейкемоїдної реакції. 5. Диференційна діагностика лімфаденопатій.	1. Предракові захворювання та рак шийки матки: профілактика, скринінг та діагностика. 2. Діагностика візуальних форм раку. 3. Онкологія щелепно-лицевої ділянки. 4. Клінічні ознаки, особливості діагностики та лікування уражень слизової оболонки ротової порожнини за різних умов розвитку	

	6. Лімфогранулематоз. Імунологічні механізми розвитку, клініка, діагностика, принципи лікування. 7. Лейкемії. Лімфоми. Сучасні погляди на етіологію. Патогенез, клініка, перебіг, диференційна діагностика. Принципи лікування. 8. Правові аспекти медико-соціальної експертизи. 9. Дієтичне харчування в онкологічній практиці.	патологічного процесу.	
Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького	1. Передпухлинні стани і доклінічні форми раку в загальній клінічній практиці. 2. Геморагічні захворювання у дітей. Коагулопатії. 3. Актуальні питання сучасної охорони здоров'я у педіатрії: міждисциплінарний підхід.	1. Актуальні питання онкогінекології. 2. Діагностика та лікування пухлин голови та шиї. 3. Малоінвазивні технології діагностики та лікування у торакальній хірургії. 4. Сучасні підходи до діагностики та лікування пухлин молочної залози. 5. Сучасні методи комбінованого лікування карциноматозу очеревини. 6. Кольпоскопія в діагностиці предраку	Оновлено у 2024 році

		та початкового раку нижнього генітального тракту. 7. Вибрані питання радіаційної медицини. 8. Сучасні методи діагностики та лікування пухлин сечостатевої системи.	
Національний медичний університет імені О.О. Богомольця	1. Сучасні програми скринінгу, ранньої діагностики та лікування найбільш поширених онкологічних захворювань у чоловіків і жінок.	1. Сучасні дослідження в онкогематології. 2. Ендоскопічна діагностика і малоінвазивне лікування передракової патології і раннього раку товстої кишки. 3. Ендоскопічна діагностика і малоінвазивне лікування передракової патології і раннього раку шлунку. 4. Сучасні лабораторні критерії скринінгу передракових станів та раку шийки матки.	Оновлено у 2025 році
Національний університет охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика	1. Фахова школа мультидисциплінарних підходів у забезпеченні професійних компетентностей лікарів згідно з сучасними вимогами доказової медицини. 2. Невідкладна допомога в	1. Передпухлинні та пухлинні хвороби стравоходу. 2. Сучасні принципи діагностики та лікування пухлин грудної залози. 3. Сучасні підходи в діагностиці та лікуванні гінекологічних раків.	Оновлено у 2023 році

	загальноклінічній практиці. 3. Функціональні методи дослідження в педіатричній практиці. 4. Вибрані питання педіатрії. 5. Захворювання дітей раннього віку: вибрані питання. 6. Складний діагноз в педіатрії. Клінічні кейси. 7. Актуальні питання організації та надання паліативної і хоспісної допомоги дітям. 8. Від синдрому до діагнозу (практичні алгоритми).	4. Сучасні можливості діагностики, комплексного лікування злоякісних захворювань органів черевної порожнини та заочеревинного простору. 5. Рання діагностика та профілактика злоякісних новоутворень. 6. «Сучасна рання діагностика злоякісних новоутворень у дітей.	
Національний фармацевтичний університет	1. Актуальні питання фармакотерапії найбільш поширених захворювань.	1. Актуальні питання фармакотерапії найбільш поширених захворювань.	
Одеський національний медичний університет	1. Сучасні аспекти діагностики та лікування візуальних форм раку. 2. Кольпоскопія у діагностиці патології шийки матки. Сучасна класифікація та термінологія. 3. Гістероскопія у діагностиці патології ендометрія.	1. Діагностика та персоніфіковане лікування онкоурологічних захворювань. 2. Діагностика та персоніфіковане лікування онкогінекологічних захворювань. 3. Сучасні аспекти таргетної терапії онкологічних захворювань.	Оновлено у 2024 році

	4. Сучасні аспекти паліативної та хоспісної допомоги.		
Полтавський державний медичний університет	1. Мультидисциплінарний підхід до профілактики хронічних неінфекційних захворювань. 2. Коморбідна патологія: особливості діагностики та лікування. 3. Актуальні питання дитячої нефрології та гематології. 4. Амбулаторно-поліклінічна допомога дітям.	1. Актуальні питання гематології. 2. Діагностика та фармакотерапія захворювань внутрішніх органів у похилому віці. 3. Терапевтичні аспекти надання паліативної допомоги.	
Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського	1. Питання профілактика та рання діагностика злоякісних новоутворень включено до циклів тематичного удосконалення. 2. Питання ранніх ознак онкологічних захворювань у дітей включено до циклів тематичного удосконалення.	1. Питання сучасних підходів до діагностики та лікування онкологічних захворювань включено до циклів тематичного удосконалення.	
Харківський національний медичний університет	1. Рання діагностика та лікування злоякісних пухлин. 2. Основні принципи діагностики онкозахворювань у жінок.	1. Основні принципи діагностики онкозахворювань у жінок. 2. Пухлини органів репродуктивної системи та молочної залози у жінок.	Оновлено у 2023 році

	3. Пухлини органів репродуктивної системи та молочної залози у жінок.	3. Діагностика та лікування злоякісних пухлин голови та шиї. 4. Питання ранньої діагностики злоякісних утворень в ЛОР-практиці. 5. Кольпоскопія в діагностиці передпухлинних та пухлинних станів шийки матки, вульви і вагіни. 6. Діагностика та лікування злоякісних пухлин жіночої статевої сфери. 7. Діагностика та лікування захворювань молочної залози. 8. Актуальні питання онкохірургії. 9. Променева терапія злоякісних пухлин.	

Стан виконання: виконується.

Підпункт 2) пункту 13: удосконалення програм навчання для лікарів за спеціальністю «Клінічна онкологія».

Цикли спеціалізації за спеціальністю «Клінічна онкологія» наявні у 9 закладах вищої освіти, що належать до сфери управління МОЗ: у 3 з них освітню програму було оновлено у 2023 році, у 4 – у 2024 році, в 1 – у 2025 році, в 1 закладі вищої освіти цикл спеціалізації за спеціальністю «Клінічна онкологія» запроваджено у 2024 році.

Стан виконання: виконано.

Підпункт 3) пункту 13: уведення резидентури в закладах вищої та/або післядипломної освіти у сфері охорони здоров'я за лікарськими спеціальностями: «Дитяча гематологія-онкологія», «Клінічна онкологія», «Онкогінекологія», «Онкоотоларингологія», «Онкохірургія», «Променева терапія», «Радіологія», «Радіонуклідна діагностика».

Наказом МОЗ від 23 грудня 2024 року № 2132 «Про внесення змін до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 25 липня 2023 року № 1347 та додатка до Положення про лікарську резидентуру», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 07 січня 2025 року за № 39/43445, внесено зміни до додатка до Положення про лікарську резидентуру, затвердженого наказом МОЗ від 03 червня 2024 року № 949, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 12 липня 2024 року за № 1052/42397, та з вересня 2025 року запроваджено підготовку лікарів-резидентів за спеціальностями «Клінічна онкологія» та «Онкогінекологія».

Стан виконання: виконується.

Підпункт 4) пункту 13: впровадження комплексу заходів із підготовки сестер/братів медичних для роботи із пацієнтами із онкозахворюваннями відповідно до сучасних практик доказової медицини.

Переліком циклів спеціалізації за фахом та за профілем роботи фахівців з фаховою передвищою, початковим рівнем (короткий цикл) та першим (бакалаврським) рівнем вищої медичної і фармацевтичної освіти та магістрів з медсестринства, затвердженим наказом МОЗ від 10 листопада 2022 року № 2016, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 10 січня 2023 року за № 40/39096 (далі – Перелік), передбачено цикл спеціалізації (за профілем роботи) «Паліативна та хоспісна допомога» та цикли тематичного удосконалення бля сестер/братів медичних з онкології.

На виконання вимог вищезазначеного наказу цикли спеціалізації (за профілем роботи) «Паліативна та хоспісна допомога» проводяться у 11 закладах вищої та фахової передвищої медичної освіти, цикли тематичного удосконалення з онкології – у 9.

МОЗ розроблено проєкт змін до Переліку, яким передбачено запровадження циклів субспеціалізації «Паліативна та хоспісна допомога» та циклів тематичного удосконалення з актуальних питань онкології, актуальних питань паліативної та хоспісної допомоги.

ДУ «Центр розвитку медсестринства Міністерства охорони здоров'я України» у червні 2024 року подано заявки на розроблення професійних стандартів «Сестра медична (брат медичний) з паліативу» та «Сестра медична (брат медичний) з догляду за хворими на дому».

Професійні стандарти використовуються у сферах:

розроблення стандартів освіти, освітніх та навчальних програм, навчально-методичних матеріалів для всіх видів і форм освіти та навчання впродовж життя;

розвитку матеріально-технічної бази закладів освіти та освітніх інноваційних технологій;

управління людським капіталом та безперервного професійного розвитку працівників сфери охорони здоров'я;

визначення вимог до результатів навчання, компетентностей, обов'язків та кваліфікацій працівників.

Стан виконання: виконано.

Підпункт 5) пункту 13: включення посади «Професіонал з медичної фізики» до Переліку посад професіоналів з вищою немедичною освітою, які працюють у системі охорони здоров'я, розроблення та затвердження кваліфікаційної характеристики професії «Професіонал з медичної фізики».

МОЗ прийнято рішення про участь у проєкті в рамках програми Еразмус+, спрямованому на розроблення гармонізованої з вимогами Європейського Союзу магістерської програми підготовки фахівців за спеціальністю «Медична фізика».

Стан виконання: виконується.

Щодо пункту 14. Збереження кадрового потенціалу закладів охорони здоров'я.

Підпункт 1) пункту 14: впровадження та реалізації програм місцевих стимулів для збереження в комунальних закладах охорони здоров'я висококваліфікованих медичних працівників за спеціальностями: «Дитяча онкологія», «Дитяча гематологія-онкологія», «Клінічна онкологія», «Онкогінекологія», «Онкоотоларингологія», «Онкохірургія», «Променева терапія», «Радіологія», «Радіонуклідна діагностика» тощо.

На виконання наказу МОЗ від 26 січня 2024 року № 141 «Про виконання рішення Ради національної безпеки і оборони України від 22 грудня 2023 року» щодо запровадження та реалізації міських, регіональних програм, якими передбачено реалізацію заходів, які передбачають місцеві стимули для збереження у комунальних закладах охорони здоров'я висококваліфікованих медичних працівників за спеціальностями «Дитяча онкологія», «Дитяча гематологія-онкологія», «Клінічна онкологія», «Онкогінекологія», «Онкоотоларингологія», «Онкохірургія», «Променева терапія», «Радіологія», «Радіонуклідна діагностика» станом на 01 січня 2025 року, інформуємо.

Метою регіональних програм є формування і налагодження ефективного функціонування системи надання населенню областей доступної і високоякісної спеціалізованої медичної допомоги та досягнення максимально можливого рівня здоров'я жителів регіону, незалежно від віку, статі, соціального статусу, зміцнення і охорони здоров'я мешканців регіону протягом усього їх життя. Впровадження ефективних заходів з профілактики онкологічних захворювань, їх рання діагностика та ефективне спеціальне лікування, доступність медичної допомоги для онкохворих, зниження смертності, попередження та зниження інвалідизації внаслідок захворювання на рак, створення умов для продовження та поліпшення якості життя онкологічних хворих.

За інформацією про виконання заходів регіональних програм застосовуються наступні види стимулювання: 1) професійне зростання лікарів здійснюється шляхом забезпечення їх направленням на курси тематичного удосконалення за рахунок державного бюджету.

Також, передбачено відшкодування витрат за навчання та інших заходів безперервного професійного розвитку у 2024 році; 2) вживаються заходи щодо залучення до безперервного професійного розвитку медичних працівників,

залучених до профілактики, ранньої діагностики та лікування злоякісних новоутворень; 3) продовжується міжнародне співробітництво, розширюється співпраця у галузі онкології з міжнародними онкологічними установами, забезпечується участь лікарів у міжнародних науково-практичних конференціях, стажуваннях, участь у практичних тренінгах та курси навчання FLiRO у закордонних відрядженнях; 4) керівниками вирішуються питання стимулювання працівників, керуючись положеннями чинного законодавства, колективного договору та межами фонду оплати праці, що перевищує мінімальний розмір оплати праці визначений постановою Кабінету Міністрів України від 13 січня 2023 року № 28 «Деякі питання оплати праці працівників державних та комунальних закладів охорони здоров'я»; 5) забезпечення житлом (будівництво, придбання або оренда), фінансове стимулювання (преміювання, надбавки), забезпечення земельними ділянками, адресна допомога лікарям, оплата житлово-комунальних послуг, транспортні витрати та інше.

Станом на 01 січня 2025 року, в цілому, регіональними програмами було передбачено обсяг фінансування на виконання вищезазначених заходів у 2024 році у сумі 145 347,3 тис. грн, з них за кошти місцевого бюджету – 118 122,1 тис. грн, інші джерела – 27 225,2 тис. гривень. Фактичні обсяги фінансування за січень-грудень 2024 року на виконання зазначених заходів складають 97 527,9 тис. грн, з них кошти місцевого бюджету – 70 302,7 тис. грн, інші джерела – 27 225,2 тис. гривень. Деякими регіонами було зазначено, що стимулювання для збереження у комунальних закладах охорони здоров'я висококваліфікованих медичних працівників відбувається в закладах охорони здоров'я в рамках реалізації програми державних гарантій медичного обслуговування населення (програми медичних гарантій), інформаційні матеріали додаються.

Стан виконання: виконується.

Стратегічна ціль 7. Забезпечення проведення фундаментальних і прикладних наукових досліджень з питань онкології на принципах доказової медицини, розвиток міжнародного партнерства з питань онкології.

Щодо пункту 15. Забезпечення проведення наукових досліджень з метою розроблення сучасних методів організації онкологічної допомоги, визначення пріоритетів під час здійснення протиракових заходів на всіх етапах надання медичної допомоги у зв'язку із онкозахворюваннями.

Підпункт 1) пункту 15: забезпечення наукового супроводу розвитку системи онкологічної служби, зокрема шляхом проведення досліджень з метою розроблення сучасних методів організації онкологічної допомоги, визначення пріоритетів під час здійснення протиракових заходів на всіх етапах надання медичної допомоги у зв'язку із онкозахворюванням у рамках науково-дослідних робіт, які виконуються за рахунок коштів державного бюджету.

Наказом МОЗ від 16 січня 2024 року № 82 «Про затвердження Переліку наукових досліджень і розробок, які виконувались у 2024 році за рахунок коштів державного бюджету» було затверджено Перелік наукових досліджень і розробок, які виконувались у 2024 році за рахунок коштів державного бюджету

(далі – Перелік). Відповідно до Переліку у 2024 році здійснювалось 14 досліджень за напрямком онкологія у ДНП «Національний інститут раку» та 2 закладах вищої освіти, що належать до сфери управління МОЗ.

Наказом МОЗ від 06 лютого 2025 року № 208 затверджено Перелік наукових досліджень і розробок, які виконуватимуться у 2025 році за рахунок коштів державного бюджету, відповідно до Переліку у 2025 році здійснюється 2 дослідження за напрямком онкологія у ДНП «Національний інститут раку», 1 у ДНП «Український науково-практичний центр ендокринної хірургії, трансплантації ендокринних органів і тканин Міністерства охорони здоров'я України» та 1 у Державному закладі «Луганський державний медичний університет». ДНП «НІР» в 2025 році здійснюватиме 2 прикладні НДР:

1. Персоніфікація алгоритмів лікування хворих на колоректальний рак.

2. Розробити методику протипухлинної терапії первинних злоякісних пухлин кісток, засновану на магнітохімічній технології з використанням нанокомплексів.

Стан виконання: виконується.

Підпункт 2) пункту 15: залучення провідних фахівців у сфері онкології до роботи у складі групи експертів МОЗ за напрямом «Онкологічна допомога» і членів Комісії з питань науково-дослідних робіт МОЗ.

Наказом МОЗ від 05 травня 2023 року № 849 затверджено склад групи експертів МОЗ за напрямом «Онкологічна допомога» із залученням провідних фахівців у сфері онкології.

Наказом МОЗ від 11 грудня 2023 року № 2109 «Про внесення змін до складу Комісії з питань науково-дослідних робіт» залучено провідних фахівців у сфері онкології до складу Комісії з питань науково-дослідних робіт МОЗ.

Провідні фахівці у сфері онкології, члени групи експертів МОЗ за напрямом «Онкологічна допомога» залучались до роботи у складі мультидисциплінарних груп з метою розробки (оновлення) клінічних протоколів (стандартів медичної допомоги (далі – стандартів) за онкологічними нозологіями. У 2024 році розроблено та затверджено 8 стандартів, у 2025 році 5 стандартів, також долучались до розробки нормативно-правових актів з питань удосконалення онкологічної допомоги населенню.

Стан виконання: виконано.

Щодо пункту 16. Забезпечення проведення доклінічних, клінічних, неінтервенційних та академічних досліджень із профілактики, діагностики та лікування онкозахворювань.

Підпункт 1) пункту 16: оновлення порядку проведення клінічних досліджень з метою приведення їх у відповідність до міжнародних стандартів.

Наказом МОЗ від 24 травня 2024 року № 894, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 10 червня 2024 р. за № 869/42214, внесені зміни до Порядку проведення клінічних випробувань лікарських засобів та експертизи матеріалів

клінічних випробувань, затвердженого наказом МОЗ України від 23 вересня 2009 року № 690 (далі – Порядок).

Відповідні зміни розроблені з метою подальшого упорядкування проведення клінічних випробувань лікарських засобів, з урахуванням Регламенту (ЄС) № 536/2014 Європейського Парламенту та Ради від 16 квітня 2014 року про клінічні випробування лікарських засобів для використання людиною та про скасування Директиви 2001/20/ЄС.

Згідно із затвердженими змінами, дію Порядку поширено на лікарські засоби передової терапії. Водночас зазначено, що перелік клінічних випробувань, на які не поширюватиметься дія Порядку. Так, Порядок не поширюватиметься на клінічні випробування: цільної крові людини; трансплантатів, мінімально оброблених та призначених для виконання тієї ж функції (функцій) в організмі реципієнта як у донора (гомологічне використання); незмінені, з огляду на свої біологічні характеристики, гемопоетичні стовбурові клітини/клітини-попередники з пуповинної крові, периферичної крові або кісткового мозку, що використовують для формування та поповнення лімфогематопоетичної системи

За 2024 рік надійшло 4 заяви на проведення КВ I фаз, об'єктом дослідження яких є ДЛЗ ADI-001, створеного за допомогою генної інженерії - алогенні гамма-дельта (γδ) CAR-T-клітини, розробленого для лікування патологічних станів ревматологічного та онкологічного профілю: системний склероз, вовчаковий нефрит, рецидивуюча або рефрактерна (R/R) світлоклітинна нирково-клітинна карцинома (ccRCC), ідіопатичні запальні міопатії.

Додатково інформуємо, МОЗ підготовлено проєкт «Порядок проведення клінічних досліджень (випробувань) лікарських засобів» (далі – Порядок) як підзаконний документ Закону України «Про лікарські засоби», 2022 р. Проєкт Порядку узгоджений з положеннями Регламенту № 536/2014/ЄС про проведення клінічних випробувань лікарських засобів у людей та іншими нормативними актами ЄС. Порядок передбачений для всіх типів лікарських засобів, включаючи лікарські засоби передової терапії. Даний проєкт розміщений на веб-сайті МОЗ на громадське обговорення з 24.03.2025 року

Стан виконання: виконано.

Підпункт 2) пункту 16: розроблення та впровадження порядку збирання, зберігання, використання та отримання біологічних зразків людини із дослідницькою метою.

МОЗ розроблено, прийнято постанову Кабінетом Міністрів України від 30 серпня 2024 року № 999 «Про затвердження Порядку збору, зберігання та використання біологічних зразків людини з дослідницькою метою», якою затверджено Порядок збору, зберігання та використання біологічних зразків людини з дослідницькою метою, загальні засади та принципи діяльності біобанків, основні вимоги щодо збору, зберігання та використання біозразків та пов'язаних з ними даних, забезпечення етичних принципів біобанкінгу, джерела фінансування заходів з біобанкінгу.

Стан виконання: виконано.

Щодо пункту 17. Розвиток міжнародного співробітництва.

Підпункт 1) пункту 17: посилення міжнародного співробітництва у сфері боротьби із раком із широким залученням до нього провідних міжнародних експертів у сфері онкології для вивчення світового досвіду та обміну досвідом із питань протиракової боротьби, сприяння участі вітчизняних науковців і практичних лікарів у відповідних міжнародних проектах у зазначеній сфері.

У 2024 році МОЗ активно співпрацювало з міжнародними партнерами з метою попередження та лікування онкологічних захворювань.

Було ратифіковано Рамковий договір між Урядом України та Урядом Французької Республіки щодо офіційної підтримки проєкту з модернізації діагностики та лікування раку молочної залози. Рамковий договір між Урядом України та Урядом Французької Республіки щодо офіційної підтримки проєкту з модернізації діагностики та лікування раку молочної залози вчинено 11 червня 2024 року в м. Берліні. Відповідно до вказаного договору передбачається залучення офіційної підтримки для Уряду України у формі пільгового кредиту Казначейства Франції на максимальну суму в розмірі 11 621 200 євро, що надається з метою оснащення закладів охорони здоров'я сучасним медичним обладнанням.

Завдяки співпраці з урядом Японії та JICA, українські медичні заклади отримали сучасне діагностичне обладнання, включаючи апарати МРТ та КТ, системи ендоскопічної візуалізації та нейрохірургічні мікроскопи, що підвищує якість діагностики та лікування онкологічних захворювань.

Проведено ряд зустрічей з представниками ВООЗ, Expertise France, JICA та ЮНІСЕФ для розвитку співпраці у сфері боротьби з раком та здійсненні заходів з його попередження.

Активна міжнародна співпраця дозволяє МОЗ впроваджувати сучасні методи профілактики, діагностики та лікування онкологічних захворювань, підвищуючи якість медичної допомоги для населення.

Налагоджено взаємодію з рядом країн ЄС у сфері охорони здоров'я, що дозволило укласти 22 міжнародні угоди.

Особливе місце серед цих досягнень займають 5 технічних угод із Латвією, Швецією, Фінляндією, Литвою та Данією, які розширили доступ до сучасних медичних технологій та фахових консультацій.

Україна продовжує впроваджувати європейські стандарти у сфері охорони здоров'я. Прогрес у виконанні Угоди про асоціацію з ЄС за 2024 рік сягнув 88%, що на 10% більше, ніж у попередньому році.

Серед важливих законодавчих ініціатив року є розроблення Національної стратегії контролю злоякісних новоутворень до 2030 року, спрямовану на зниження захворюваності на рак.

Було забезпечено ряд закордонних відряджень для обміну досвідом між працівниками МОЗ та підпорядкованих органів з іноземними спеціалістами для обміну досвідом щодо лікування онкологічних захворювань.

У межах програми французько-української співпраці в галузі онкології, 15 українських лікарів проходять стажування у провідних онкологічних центрах Франції, що сприяє підвищенню їхньої кваліфікації та впровадженню новітніх методик лікування в Україні співпрацю в рамках міжнародного медичного партнерства з Інститутом Густава Руссі (Франція) та Інститутом онкології (Молдова), що надає нові можливості для розвитку онкології в Україні.

Делегація НІР відвідала провідні онкологічні центри Франції та розробила програму співпраці, яка включає наступне:

підготовка та вступ НІР до Організації європейських інститутів раку;

формування програми стажування онкологів з НІР та України на базі онкологічних інститутів Франції;

поліпшення координації онкологічної допомоги та скринінгу в Україні.

Плани співпраці на 2024-2025:

складання програми стажування 55 фахівців в галузі онкологія з України в онкологічних центрах Франції;

спільні наукові дослідження та публікації;

акредитація НІР за євростандартами та включення НІР до Організації європейських інститутів раку (ОСЕІ).

Участь представників НІР в 46 з'їзді онкологічних центрів учасників ОСЕІ, 12-14 червня, Хелсінкі.

Удосконалення онкологічної служби в Україні за євростандартами.

Стан виконання: виконується.

Підпункт 2) пункту 17: забезпечення співробітництва із Всесвітньою організацією охорони здоров'я, Міжнародним агентством з атомної енергії, Міжнародним товариством дитячої онкології, Міжнародним союзом по боротьбі з онкологічними захворюваннями, іншими міжнародними організаціями.

У рамках міжнародної технічної допомоги в 2024 році завдяки проєкту USAID «Підтримка реформи охорони здоров'я» (РК 3986-04) було проведено дослідження щодо неформальних платежів пацієнтів при лікуванні певних онкологічних захворювань, де досліджено причини та практики неформальних платежів пацієнтів, які проходять лікування від раку молочної залози та колоректального раку.

Дослідження охопило 1127 пацієнтів та 18 відповідних глибинних інтерв'ю, опитування 137 представників надавачів медичної допомоги та 20 відповідних глибинних інтерв'ю, 10 глибинних інтерв'ю з експертами, 5 інтерв'ю з представниками приватного сектору.

За результатами дослідження сформовано ряд рекомендацій, у т.ч. застосування комплексного підходу для вирішення проблем неформальних платежів на всіх рівнях системи охорони здоров'я, що охоплюватиме системну комунікацію, навчання медичного персоналу, удосконалення форм звітування та інше.

Протягом 2024 року понад 2 800 фахівців ПМД з 96 ЗОЗ, через участь в організованих Проєктом тренінгах, підвищили свою кваліфікацію з питань

розширення діагностичних послуг, профілактики та раннього виявлення раку, паліативної допомоги, лікування ВІЛ та туберкульозу, ведення вагітності.

Представники України запрошені до Урядової консультативної ради EUCanScreen (GAB). Європейська спільна дія EUCanScreen спрямована на зменшення тягаря раку в Європі за допомогою ефективних і стійких програм скринінгу на рак. Діяльність запланована для забезпечення повного впровадження науково-обґрунтованих, економічно ефективних і якісних програм скринінгу раку молочної залози, шийки матки та колоректального раку в ЄС, а також для підготовки до можливого впровадження науково-обґрунтованих, економічно ефективних і якісних програм скринінгу на рак легенів, простати та шлунка. Забезпечення належного управління програмою та сталості є важливим фактором, який має бути розглянуто Спільними діями.

Урядова консультативна рада стане важливим компонентом проекту EUCanScreen та слугуватиме платформою для залучення осіб, які приймають політичні рішення до формування національних стратегій і структур управління, які відповідають Рекомендації Ради ЄС щодо скринінгу раку від 2022 року, Європейському плану подолання раку.

Стан виконання: виконується.

Перший заступник Міністра **Сергій ДУБРОВ**

Наталія Остропольць 253 53 07